

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (šestého senátu)

6. června 2019*

„Řízení o předběžné otázce – Koordinace systémů sociálního zabezpečení – Migrující pracovníci – Nařízení (ES) č. 883/2004 – Přejícná ustanovení – Článek 87 odst. 8 – Nařízení (EHS) č. 1408/71 – Článek 14c písm. b) – Pracovník zaměstnaný na území jednoho členského státu a samostatně výdělečně činný na území jiného členského státu – Odchylky od zásady použití právních předpisů jediného členského státu – Dvojitá účast na pojištění – Podání žádosti, aby se na osobu vztahovaly právní předpisy podle nařízení č. 883/2004“

Ve věci C-33/18,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Cour du travail de Liège (pracovníprávní soud v Lutychu, Belgie) ze dne 21. prosince 2017, došlým Soudnímu dvoru dne 18. ledna 2018, v řízení

V

proti

Institut national d'assurances sociales pour travailleurs indépendants (Inasti),

Securex Integrité ASBL,

SOUDNÍ DVŮR (šestý senát),

ve složení C. Toader, předsedkyně senátu, A. Rosas (zpravodaj) a L. Bay Larsen, soudci,

generální advokát: G. Pitruzzella,

vedoucí soudní kanceláře: V. Giacobbo-Peyronnel, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 5. prosince 2018,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za belgickou vládu M. Jacobs a L. Van den Broeck, jako zmocněnkyněmi, ve spolupráci s S. Rodriguesem, avocat,
- za Evropskou komisi D. Martinem a M. Van Hoofem, jako zmocněnci,
- za V jím samým,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 26. února 2019,

* Jednací jazyk: francouzština.

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 87 odst. 8 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 ze dne 29. dubna 2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení (Úř. věst. 2004, L 166, s. 1, Zvl. vyd. 05/05, s. 72), ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 988/2009 ze dne 16. září 2009 (Úř. věst. 2009, L 284, s. 43) (dále jen „nařízení č. 883/2004“).
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu, v němž proti sobě stojí na jedné straně p. V a na straně druhé Institut national d'assurances sociales pour travailleurs indépendants (Inasti) (Národní instituce sociálního pojištění osob samostatně výdělečně činných, Belgie) a Securex Integrité ASBL (dále jen „Securex“) a ve kterém jde o to, zda p. V podléhá belgickým právním předpisům.

Právní rámec

Nařízení č. 1408/71

- 3 Nařízení Rady (EHS) č. 1408/71 ze dne 14. června 1971 o uplatňování systémů sociálního zabezpečení na zaměstnané osoby, osoby samostatně výdělečně činné a jejich rodinné příslušníky pohybující se v rámci Společenství, ve znění pozměněném a aktualizovaném nařízením Rady (ES) č. 118/97 ze dne 2. prosince 1996 (Úř. věst. 1997, L 28, s. 1; Zvl. vyd. 05/03, s. 3), naposledy pozměněné nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 592/2008 ze dne 17. června 2008 (Úř. věst. 2008, L 177, s. 1) (dále jen „nařízení č. 1408/71“), v čl. 14c písm. b) obsaženém v jeho hlavě II stanovilo:

„Osoba, která je současně zaměstnaná na území jednoho členského státu a samostatně výdělečně činná na území jiného členského státu, podléhá:

[...]

b) v případech uvedených v příloze VII:

- právním předpisům členského státu, na jehož území vykonává závislou činnost, pokud takovou činnost vykonává na území dvou nebo více členských států, právním předpisům určeným v souladu s čl. 14 body 2 nebo 3 a
- právním předpisům členského státu, na jehož území vykonává samostatnou výdělečnou činnost, pokud takovou činnost vykonává na území dvou nebo více členských států, právním předpisům určeným v souladu s čl. 14a, body 2, 3 nebo 4.“

- 4 V příloze VII tohoto nařízení byly vyjmenovány případy, kdy osoba současně podléhá právním předpisům dvou členských států v souladu s čl. 14c písm. b) tohoto nařízení. Mezi těmito případy byla v bodě 1 této přílohy uvedena situace, kdy „je osoba samostatně výdělečně činná v Belgii a vykonává závislou činnost v kterémkoli jiném členském státě“.
- 5 Nařízení č. 1408/71 bylo zrušeno a nahrazeno nařízením č. 883/2004 – v původním znění – k 1. květnu 2010, kdy se posledně uvedené nařízení stalo použitelným.

Nařízení č. 883/2004

6 V bodě 4 odůvodnění nařízení č. 883/2004 se uvádí, že je nezbytné respektovat zvláštnosti vnitrostátních právních předpisů v oblasti sociálního zabezpečení a vypracovat pouze systém koordinace.

7 Bod 45 odůvodnění tohoto nařízení zní:

„Jelikož cíle zamýšleného kroku, totiž opatření pro koordinaci k zaručení možnosti účinného výkonu práva na volný pohyb osob, nemůže být dosaženo uspokojivě na úrovni členských států, a proto z důvodu rozsahu a účinků jich může být lépe dosaženo na úrovni Společenství, může Společenství přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy. V souladu se zásadou proporcionality nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné pro dosažení uvedeného cíle.“

8 Článek 11 odst. 1 uvedeného nařízení stanoví:

„Osoby, na které se vztahuje toto nařízení, podléhají právním předpisům pouze jediného členského státu. Tyto právní předpisy se určí v souladu s touto hlavou.“

9 Článek 13 odst. 3 téhož nařízení zní:

„Na osobu, která je obvykle činná jako zaměstnanec a osoba samostatně výdělečně činná v různých členských státech, se vztahují právní předpisy členského státu, v němž pracuje jako zaměstnanec; jestliže však tuto činnost vykonává ve dvou nebo více členských státech, vztahují se na ni právní předpisy určené podle odstavce 1.“

10 Článek 87 odst. 8 nařízení č. 883/2004 stanoví:

„Jestliže v důsledku tohoto nařízení některá osoba podléhá právním předpisům jiného členského státu, než je stát určený v souladu s hlavou II [nařízení č. 1408/71], použijí se na ni tyto právní předpisy [použijí se na ni právní předpisy posledně uvedeného státu] tak dlouho, dokud se příslušná situace nezmění, a v každém případě maximálně deset let ode dne použitelnosti tohoto nařízení, pokud dotčená osoba nepožádá, aby se na ni vztahovaly právní předpisy podle tohoto nařízení. Tato žádost se předloží do tří měsíců ode dne použitelnosti tohoto nařízení příslušné instituci členského státu, jehož právní předpisy je třeba podle tohoto nařízení použít, pokud se na danou osobu vztahují právní předpisy tohoto členského státu ode dne použitelnosti tohoto nařízení. Pokud je žádost podána po uvedené lhůtě, dojde ke změně, pokud jde o použitelnost právních předpisů, prvním dnem následujícího měsíce.“

Spor v původním řízení a předběžné otázky

11 Pan V pracoval jako advokát zapsaný v advokátní komoře v Bruselu (Belgie) od září 1980 do 30. září 2007. Po tuto dobu byl zaregistrován u instituce Inasti a pojištěn u belgické sociální pojišťovny Securex.

12 Dne 30. září 2007 požádal p. V o vyřazení ze seznamu advokátů, a v důsledku toho ukončil své pojištění u Securex. Téhož dne vstoupila advokátní kancelář, v níž vykonával činnost, do likvidace a p. V byl jmenován likvidátorem.

13 Od 1. října 2007 pracuje p. V jako právní ředitel jisté společnosti se sídlem v Lucembursku a podléhá jakožto zaměstnanec lucemburskému systému sociálního zabezpečení.

- 14 Dne 11. června 2010 požádala instituce Inasti pana V o poskytnutí bližších údajů k jeho funkci likvidátora. Dopisem ze dne 24. června 2010 odpověděl p. V tom směru, že na základě odměny likvidátora, která mu byla vyplácena advokátní kanceláří v likvidaci, nemůže být stavěn na roveň osobě samostatně výdělečně činné ani nemůže podléhat sociálnímu režimu osob samostatně výdělečně činných.
- 15 Dne 11. prosince 2013 oznámila instituce Inasti pojišťovně Securex opravné rozhodnutí týkající se příjmů p. V za období let 2008 až 2010. Dne 23. prosince 2013 sdělila pojišťovna Securex panu V, že s ohledem na informace poskytnuté institucí Inasti musí být považován za osobu podléhající belgickému systému sociálního zabezpečení z titulu vedlejší samostatné výdělečné činnosti od 1. října 2007, a v důsledku toho musí pojišťovně Securex uhradit zůstatek ve výši 35 198,42 eura z titulu příspěvků a navýšení za období od čtvrtého čtvrtletí 2007 do čtvrtého čtvrtletí 2013.
- 16 Dne 12. března 2014 podal p. V žalobu k Tribunal du travail de Liège (pracovníprávní soud v Lutychu, Belgie), v níž zpochybnil, že by podléhal belgickému systému sociálního zabezpečení z titulu vedlejší samostatné výdělečné činnosti, a napadl rovněž žádost pojišťovny Securex o uhrazení příspěvků na sociální zabezpečení.
- 17 Po podání této žaloby předložil p. V pojišťovně Securex čestné prohlášení o bezplatném výkonu funkce likvidátora, k němuž připojil zápis ze schůze společníků advokátní kanceláře, o niž jde ve věci v původním řízení, která se konala dne 24. února 2014, s tím, že v tomto zápise bylo mimo jiné uvedeno, že funkci likvidátora vykonával bezplatně od 1. ledna 2010 a že tento stav bude trvat až do ukončení likvidace. Pan V současně žádal, aby již ode dne konání této schůze nepodléhal belgickému systému sociálního zabezpečení.
- 18 Rozsudkem ze dne 17. srpna 2016 Tribunal du travail de Liège (pracovníprávní soud v Lutychu) sice uznal, že p. V nemá povinnost uhradit zákonný úrok vypočtený z příspěvků na sociální zabezpečení, o něž jde ve věci v původním řízení, za období od října 2011 do září 2013, nicméně žalobu p. V zamítl jako neopodstatněnou.
- 19 Dne 22. září 2016 podal p. V proti tomuto rozsudku odvolání k předkládajícímu soudu, v němž navrhoval, aby byl uvedený rozsudek změněn, a mimo jiné tvrdil, že z hlediska nařízení č. 883/2004 se instituce Inasti a pojišťovna Securex nemohou domáhat zaplacení příspěvků, o něž jde ve věci v původním řízení.
- 20 Z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že p. V již od 30. září 2007, kdy ukončil výkon činnosti advokáta, nepodléhal belgickému systému sociálního zabezpečení. Předkládající soud si tedy klade otázku, zda měl p. V, který ke dni použitelnosti nařízení č. 883/2004 podléhal pouze lucemburskému systému sociálního zabezpečení, přesto podat výslovnou žádost do tří měsíců v souladu s čl. 87 odst. 8 nařízení č. 883/2004, aby se na něj toto nařízení vztáhlo.
- 21 Předkládající soud dodává, že podle Praktického průvodce právními předpisy, které se vztahují na pracovníky v Evropské unii, Evropském hospodářském prostoru a ve Švýcarsku, vypracovaného Správní komisí pro koordinaci systémů sociálního zabezpečení, je první podmínkou pro použití čl. 87 odst. 8 nařízení č. 883/2004 to, že osoba v důsledku tohoto nařízení podléhá právním předpisům jiného členského státu než „již určeného“ v souladu s nařízením č. 1408/71. Podle předkládajícího soudu tento průvodce naznačuje, že se toto ustanovení použije za podmínky, že k 1. květnu 2010, což je datum zrušení nařízení č. 1408/71 a zároveň datum použitelnosti nařízení č. 883/2004, dotyčná osoba skutečně podléhala právním předpisům členského státu příslušného podle nařízení č. 1408/71. Taková podmínka však podle předkládajícího soudu není ve znění čl. 87 odst. 8 nařízení č. 883/2004 výslovně uvedena, což podle něj vyvolává obtíže s výkladem tohoto ustanovení.

22 Za těchto podmínek se Cour du travail de Liège (odvolací pracovněprávní soud v Lutychu, Belgie) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

- „1) Musí být čl. 87 odst. 8 [nařízení č. 883/2004] vykládán v tom smyslu, že má-li osoba, která před 1. květnem 2010 začala vykonávat závislou činnost v [Lucembursku] a samostatnou výdělečnou činnost v Belgii, podléhat právním předpisům podle [nařízení č. 883/2004], musí o to výslovně požádat, ačkoli před 1. květnem 2010 nespádala v Belgii do žádného systému sociálního zabezpečení a belgické právní předpisy o sociálním zabezpečení pro osoby samostatně výdělečně činné vůči ní byly uplatněny pouze se zpětnou účinností až poté, co uplynula lhůta tří měsíců počínaje 1. květnem 2010?
- 2) Je-li odpověď na první otázku kladná, má žádost uvedená v čl. 87 odst. 8 [nařízení č. 883/2004], která je podána za shora uvedených okolností, za následek, že právní předpisy [členského] státu příslušného podle [nařízení č. 883/2004] se použijí se zpětnou účinností ke dni 1. května 2010?“

K předběžným otázkám

K přípustnosti

- 23 Belgické království v písemném vyjádření uvedlo, že předkládající soud vychází z nesprávného předpokladu, a sice že p. V ke dni 1. května 2010, což je datum použitelnosti nařízení č. 883/2004, nespádal v Belgii do žádného systému sociálního zabezpečení. Podle tohoto členského státu účast p. V v belgickém systému sociálního zabezpečení trvala bez přerušení i po 30. září 2007 v důsledku jeho činnosti likvidátora.
- 24 Předběžné otázky tedy podle Belgického království nastolují ryze hypotetický problém, jehož posouzení není nezbytné pro řešení sporu v původním řízení, a jsou tedy nepřipustné.
- 25 Je třeba poukázat na to, že v návaznosti na žádost o vysvětlení zaslanou předkládajícímu soudu Soudním dvorem na základě článku 101 jeho jednacího řádu předkládající soud upřesnil, že ke dni použitelnosti nařízení č. 883/2004 bylo možné mít za to, že p. V podléhá belgickým právním předpisům jakožto osoba samostatně výdělečně činná z titulu činnosti likvidátora.
- 26 S ohledem na upřesnění podaná předkládajícím soudem v jeho odpovědi belgická vláda na jednání před Soudním dvorem uvedla, že již nadále nenamítá nepřipustnost žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce.
- 27 Každopádně je třeba připomenout, že v souladu s ustálenou judikaturou platí, že jestliže se otázky položené vnitrostátním soudem týkají výkladu ustanovení unijního práva, je Soudní dvůr v zásadě povinen rozhodnout, pokud není zjevné, že žádost o rozhodnutí o předběžné otázce ve skutečnosti směřuje k tomu, aby Soudní dvůr přiměla k rozhodnutí prostřednictvím fiktivního sporu, nebo k vyslovení poradního názoru k obecným nebo hypotetickým otázkám, že žádaný výklad unijního práva nemá žádný vztah k realitě nebo předmětu sporu v původním řízení nebo také že Soudní dvůr nedisponuje skutkovými nebo právními poznatky nezbytnými pro užitečnou odpověď na otázky, které jsou mu položeny (rozsudek ze dne 7. prosince 2010, VEBIC, C-439/08, EU:C:2010:739, bod 42 a citovaná judikatura).
- 28 Jak uvedl generální advokát v bodě 25 svého stanoviska, ze spisu předloženého Soudnímu dvoru v daném případě vyplývá, že otázka, zda byl p. V k tomu, aby mohl po 1. květnu 2010 podléhat výlučně právním předpisům stanoveným na základě nařízení č. 883/2004, a sice lucemburským právním předpisům, povinen podat žádost na základě čl. 87 odst. 8 tohoto nařízení, a otázka, jaké jsou v případě kladné odpovědi na předběžnou otázku důsledky podání takové žádosti několik let po tomto

datu, mají jasný dopad na řešení sporu v původním řízení. Odpověď na tyto otázky má totiž přímý dopad na určení počtu let, za které jsou belgické orgány oprávněny požadovat po p. V úhradu příspěvků.

29 Z toho plyne, že žádost o rozhodnutí o předběžné otázce je přípustná.

K věci samé

30 S ohledem na upřesnění podaná předkládajícím soudem v návaznosti na žádost o vysvětlení zaslano Soudním dvorem je nutno mít za to, že první otázkou se předkládající soud táže, zda musí být čl. 87 odst. 8 nařízení č. 883/2004 vykládán v tom smyslu, že k tomu, aby se na osobu, která ke dni použitelnosti tohoto nařízení byla zaměstnána v jednom členském státě a vykonávala samostatnou výdělečnou činnost v jiném členském státě, a podléhala tedy současně právním předpisům v oblasti sociálního zabezpečení těchto dvou členských států v souladu s hlavou II nařízení č. 1408/71, vztahovaly právní předpisy použitelné podle nařízení č. 883/2004, musela o to tato osoba výslovně požádat.

31 V tomto ohledu je třeba připomenout, že čl. 87 odst. 8 nařízení č. 883/2004 stanoví ve prospěch osoby, která v důsledku tohoto nařízení podléhá právním předpisům jiného členského státu, než byl stát určený v souladu s hlavou II nařízení č. 1408/71, že právní předpisy posledně uvedeného státu pro ni po určitou dobu platí i po dni použitelnosti nařízení č. 883/2004 za předpokladu, že se příslušná situace nezmění.

32 Toto ustanovení se tedy použije zaprvé za podmínky, že se na použitelné právní předpisy vztahuje hlava II nařízení č. 1408/71, a zadruhé za podmínky, že se příslušná situace nezměnila (rozsudek ze dne 11. dubna 2013, Jeltens a další, C-443/11, EU:C:2013:224, bod 50).

33 Pokud jde o první z těchto podmínek, není zpochybňováno, že ke dni použitelnosti nařízení č. 883/2004 se na situaci p. V vztahoval čl. 14c písm. b) nařízení č. 1408/71, který je obsažen v jeho hlavě II. Je však třeba konstatovat, že čl. 87 odst. 8 nařízení č. 883/2004 neupravuje výslovně takové situace, jaké jsou uvedeny v čl. 14c písm. b) nařízení č. 1408/71, kdy jsou současně použitelné právní předpisy v oblasti sociálního zabezpečení dvou členských států a kdy v důsledku nařízení č. 883/2004 zůstávají použitelné jen právní předpisy jednoho z nich.

34 Vystává tedy otázka, zda tato okolnost brání tomu, aby se na osobu nacházející se v situaci p. V vztahoval čl. 87 odst. 8 nařízení č. 883/2004.

35 Podle ustálené judikatury Soudního dvora je třeba pro výklad ustanovení unijního práva vzít v úvahu nejen jeho znění, ale i jeho kontext a cíle sledované právní úpravou, jejíž je součástí (rozsudek ze dne 21. března 2018, Klein Schiphorst, C-551/16, EU:C:2018:200, bod 34).

36 Z hlediska svého znění se čl. 87 odst. 8 nařízení č. 883/2004, který je přechodným ustanovením, týká případu osoby, která v důsledku nařízení č. 883/2004 „podléhá právním předpisům jiného členského státu, než je stát určený v souladu s hlavou II nařízení [č. 1408/71]“.

37 Ze znění tohoto ustanovení, kde přídatné jméno „jiného“ odkazuje na slovo „stát“, je tedy patrné, že má unijní normotvůrce na mysli situaci, kdy byly nejprve použitelné právní předpisy jednoho členského státu a následně právní předpisy jiného členského státu.

38 Podle doslovného výkladu čl. 87 odst. 8 nařízení č. 883/2004 se tedy první část tohoto ustanovení patrně týká pouze situací, kdy ode dne použitelnosti nařízení č. 883/2004 podléhá osoba právním předpisům členského státu, který je odlišný od státu, jehož právním předpisům podléhala předtím.

- 39 Naproti tomu osoba, na kterou se podle nařízení č. 1408/71 vztahovaly současně právní předpisy dvou členských států, bude podle nařízení č. 883/2004 zaprvé nadále podléhat právním předpisům některého z těchto dvou členských států a zadruhé se její situace změní pouze v tom, že již pro ni nebudou použitelné právní předpisy druhého členského státu.
- 40 Pokud jde o kontext čl. 87 odst. 8 nařízení č. 883/2004, je třeba poukázat na to, že při rozšíření působnosti nařízení č. 1408/71 i na osoby samostatně výdělečně činné byl vložen článek 14c tohoto nařízení, který stanovil výjimku z pravidla použití právních předpisů jediného členského státu pro případ osoby, která současně vykonává samostatnou výdělečnou činnost na území jednoho členského státu a je zaměstnána na území jiného členského státu. V případech uvedených v příloze VII nařízení č. 1408/71 tedy tato osoba podléhala právním předpisům obou těchto členských států.
- 41 Jak již Soudní dvůr uvedl, podle bodů 4 a 45 odůvodnění nařízení č. 883/2004 je účelem tohoto nařízení koordinovat vnitrostátní systémy sociálního zabezpečení členských států k zaručení možnosti účinného výkonu práva volného pohybu osob. Toto nařízení aktualizovalo a zjednodušilo pravidla obsažená v nařízení č. 1408/71, přičemž se zároveň zachoval cíl posledně uvedeného nařízení (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 21. března 2018, Klein Schiphorst, C-551/16, EU:C:2018:200, bod 31).
- 42 V článku 11 odst. 1 nařízení č. 883/2004 je potvrzena zásada použití právních předpisů jediného členského státu, podle níž osoby, na které se toto nařízení vztahuje, podléhají pouze právním předpisům jediného členského státu. Tato zásada má takto za cíl vyhnout se komplikacím, jež mohou nastat při současném použití právních předpisů několika států a odstranit nerovné zacházení, k němuž by v případě osob pohybujících se v rámci Unie došlo v důsledku částečného nebo úplného souběhu použitelných právních předpisů (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 9. března 2006, Piatkowski, C-493/04, EU:C:2006:167, bod 21).
- 43 V souladu se zásadou použití právních předpisů jediného členského státu se v čl. 13 odst. 3 nařízení č. 883/2004 stanoví, že na osobu, která je obvykle činná jako zaměstnanec v jednom členském státě a jako osoba samostatně výdělečně činná v jiném členském státě, se vztahují právní předpisy členského státu, v němž pracuje jako zaměstnanec.
- 44 Dále je nutno konstatovat – jak zdůraznil generální advokát v bodě 35 svého stanoviska – že nařízení č. 883/2004 zrušilo všechny výjimky ze zásady použití právních předpisů jediného členského státu, které byly obsaženy v nařízení č. 1408/71.
- 45 Za těchto podmínek nemůže výklad čl. 87 odst. 8 nařízení č. 883/2004, při němž je brán ohled na kontext tohoto ustanovení, vyznít ve prospěch zachování odchylného režimu upravujícího dvojí účast v pojištění, což by nebylo v souladu se systémem zavedeným tímto nařízením, který je založen na zásadě použití právních předpisů jediného členského státu.
- 46 Pokud jde o cíl čl. 87 odst. 8 nařízení č. 883/2004 – jak uvádí generální advokát v bodě 36 svého stanoviska – bylo určeno, jak vyplývá z Praktického průvodce právními předpisy, které se vztahují na pracovníky v Evropské unii, Evropském hospodářském prostoru a ve Švýcarsku, že cílem je předejít mnoha změnám použitelných právních předpisů při přechodu na nové nařízení č. 883/2004 a umožnit dotčené osobě „hladký přechod“ s ohledem na právní předpisy použitelné v případě, kdy existuje odchylka mezi právními předpisy použitelnými na základě nařízení č. 1408/71 a právními předpisy použitelnými na základě ustanovení nařízení č. 883/2004.
- 47 Prostřednictvím tohoto přechodného ustanovení tedy chtěl unijní normotvůrce poskytnout pracovníkům nezbytný čas na přizpůsobení se, aby jim zejména umožnil seznámit se s právními předpisy jiného členského státu, které by pro ně byly nové.

- 48 Z bodu 39 tohoto rozsudku přitom vyplývá, že v situaci, ve které osoba podle nařízení č. 1408/71 podléhala současně právním předpisům dvou členských států, nedochází použitím nařízení č. 883/2004 k tomu, že by se na pracovníka použily právní předpisy jiného členského státu, které by tak byly novými právními předpisy, nýbrž dochází pouze ke změně jeho situace v důsledku toho, že se již na něj nepoužijí právní předpisy jednoho z oněch dvou členských států, jejichž právním předpisům do té doby podléhal.
- 49 S ohledem na výše uvedené, aniž je třeba zabývat se druhou podmínkou uvedenou v bodě 32 tohoto rozsudku, je třeba na první otázku odpovědět tak, že čl. 87 odst. 8 nařízení č. 883/2004 není použitelný na takovou situaci, jako je situace p. V, který ke dni použitelnosti nařízení č. 883/2004 podléhal na základě čl. 14c písm. b) nařízení č. 1408/71 současně právním předpisům dvou členských států.
- 50 Z toho vyplývá, že k tomu, aby osoba nacházející se v takové situaci, jako je situace ve věci v původním řízení, podléhala od 1. května 2010 výlučně právním předpisům určeným nařízením č. 883/2004, tj. v daném případě lucemburským právním předpisům v souladu s čl. 13 odst. 3 tohoto nařízení, není tato osoba povinna podat žádost stanovenou v čl. 87 odst. 8 nařízení č. 883/2004.
- 51 Proto je třeba na první otázku odpovědět tak, že čl. 87 odst. 8 nařízení č. 883/2004 musí být vykládán v tom smyslu, že k tomu, aby se na osobu, která byla ke dni použitelnosti nařízení č. 883/2004 zaměstnána v jednom členském státě a vykonávala samostatnou výdělečnou činnost v jiném členském státě, a podléhala tedy současně právním předpisům v oblasti sociálního zabezpečení těchto dvou členských států, vztahovaly právní předpisy použitelné podle nařízení č. 883/2004, nemusela o to tato osoba výslovně požádat.
- 52 S ohledem na odpověď na první otázku není třeba odpovídat na druhou otázku.

K nákladům řízení

- 53 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (šestý senát) rozhodl takto:

Článek 87 odst. 8 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 ze dne 29. dubna 2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení, ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 988/2009 ze dne 16. září 2009, musí být vykládán v tom smyslu, že k tomu, aby se na osobu, která byla ke dni použitelnosti nařízení č. 883/2004 zaměstnána v jednom členském státě a vykonávala samostatnou výdělečnou činnost v jiném členském státě, a podléhala tedy současně právním předpisům v oblasti sociálního zabezpečení těchto dvou členských států, vztahovaly právní předpisy použitelné podle nařízení č. 883/2004, ve znění nařízení č. 988/2009, nemusela o to tato osoba výslovně požádat v souladu s tímto ustanovením.

Podpisy.